

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2012

MATAMAITIC FHEIDHMEACH – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 22 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go dtí 12.00

Sé cheist a fhreagairt. Tá na ceisteanna ar fad ar cómharc.

Féadfar an leabhrán *Foirmlí agus Táblaí* a fháil ón bhFeitheoir.

Glac le 10 m s^{-2} mar luach g .

Aonadveicteoirí ingearacha sa treo cothrománach agus sa treo ceartingearach is ea $\vec{i}$ agus $\vec{j}$, faoi seach, nó soir agus ó thuaidh, faoi seach, mar is cuí don cheist.

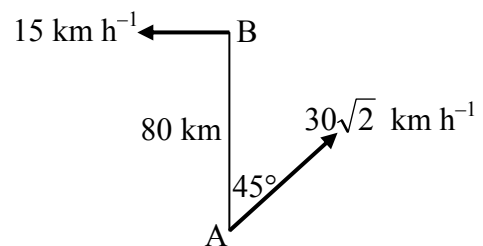
Féadfar marcanna a chailleadh mura dtaispeántar an obair riachtanach go soiléir.

1. Taistealaíonn carr ar bhóthar díreach leibhéalta. Gabhann sé thar phointe P ar luas 8 m s^{-1} agus luasghéaraíonn sé go haonfhoirmeach ar feadh 12 shoicind go dtí luas 32 m s^{-1} . Ansin taistealaíonn sé ar luas tairiseach 32 m s^{-1} ar feadh 7 soicind. Ar deireadh, luasmhoillíonn an carr go haonfhoirmeach ó 32 m s^{-1} go dtí go mbíonn sé ar fos ag pointe Q . Taistealaíonn an carr 128 méadar agus é ag luasmhoilliú.

- Faigh (i) an luasghéarú
- (ii) an luasmhoilliú
- (iii) $|PQ|$, an fad ó P go dtí Q
- (iv) luas an chairr agus é 72 m ó Q .

2. Tá long A suite 80 km ó dheas ó long B. Tá A ag gabháil soir ó thuaidh ar luas tairiseach $30\sqrt{2} \text{ km h}^{-1}$.

Tá B ag gabháil siar díreach ar luas tairiseach 15 km h^{-1} .

- Faigh (i) treoluas A i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (ii) treoluas B i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (iii) treoluas A i leith B i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (iv) an fad is lú idir A agus B sa ghluaisne ina dhiaidh sin.

3. (a) Buailtear cic ar liathróid ó phointe P ar thalamh cothrománach ar luas 20 m s^{-1} ar 45° leis an gcothromán.

Buaileann an liathróid an talamh ag Q .

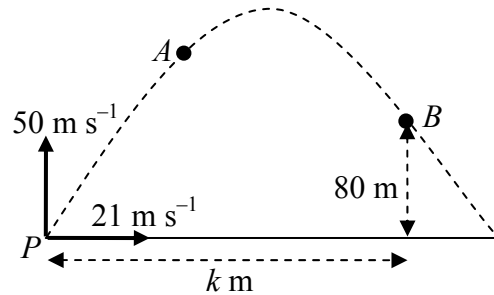
Faigh (i) an t-am a thógann sé ar an liathróid taisteal ó P go dtí Q

(ii) $|PQ|$, an fad ó P go dtí Q .

- (b) Déantar cáithnín a theilgean ar treoluas tosaigh $21 \vec{i} + 50 \vec{j} \text{ m s}^{-1}$ ón bpointe P ar phlána cothrománach.

Is dhá phointe iad A agus B ar chonair (ar ruthag) an cháithnín.

Sroicheann an cáithnín pointe A tar éis 3 shoicind de ghluaisne.

Is é díláithriú pointe B ó P ná $k \vec{i} + 80 \vec{j}$ méadar.

Faigh (i) treoluas an cháithnín ag A i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$

(ii) luas agus treo an cháithnín ag A

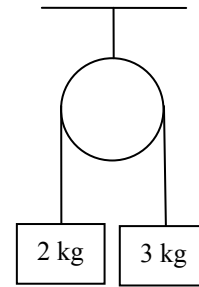
(iii) luach k .

4. (a) Tá dhá cháithnín de mhais 2 kg agus 3 kg faoi seach ceangailte de théad rite, éadrom, dhoshínte a ghabhann thar ulóg mhín éadrom.

Ligtear an córas saor ó fhos.

Faigh (i) luasghéarú comónta na gcáithníní

(ii) an teannas sa téad.

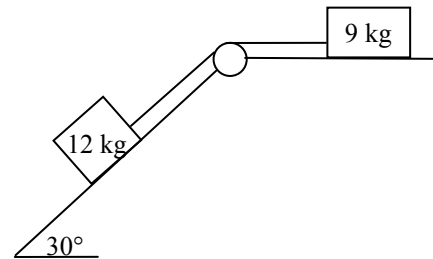

- (b) Tá maiseanna de 9 kg agus 12 kg ceangailte dá chéile le téad rite, éadrom, dhoshínte a ghabhann thar ulóg éadrom mhín, mar a thaispeántar sa léaráid.

Tá an mhais 9 kg ina luí ar phlána garbh cothrománach agus is í comhéifeacht na frithchuímilte idir

an mhais 9 kg agus an plána ná $\frac{1}{3}$.

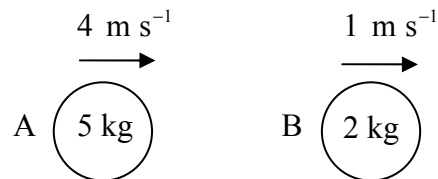
Tá an mhais 12 kg ina luí ar phlána mín atá claonta ar uillinn 30° leis an gcothromán.

Ligtear an córas saor ó fhos.

- (i) Taispeáin ar léaráidí ar leith na fórsaí atá ag gníomhú ar gach cáithnín díobh.
- (ii) Faigh luasghéarú comónta na maiseanna.
- (iii) Faigh an teannas sa téad.

5. Imbhuaileann sféar mín **A**, de mhais 5 kg, go díreach le sféar mín eile **B**, de mhais 2 kg, ar thábla mín cothrománach.

Tá **A** agus **B** ag gabháil sa treo céanna ar luas 4 m s^{-1} agus 1 m s^{-1} faoi seach.

Is í comhéifeacht an chúitimh san imbhualadh ná $\frac{1}{6}$.

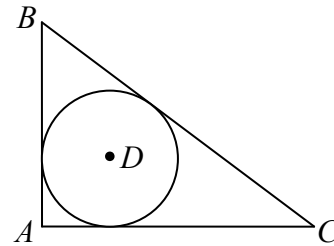
- Faigh (i) luas **A** agus luas **B** tar éis an imbhuailte
- (ii) an cailteanas san fhuinneamh cinéiteach de thoradh an imbhuailte
- (iii) méid na ríge a dháiltear ar **A** de thoradh an imbhuailte.

6. (a) Déantar cáithníní de mheáchain 4 N, 7 N, 3 N agus 5 N a lonnú ag na pointí $(p, 2)$, $(-6, 1)$, $(9, q)$ agus $(12, 13)$, faoi seach. Is iad comhordanáidí mheáchanlár an chórais ná (p, q) .

Faigh (i) luach p

(ii) luach q .

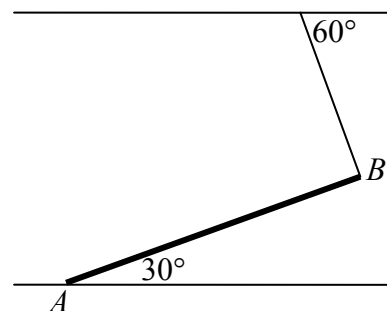
- (b) Tá an taobh istigh den inchiortal (an ciorcal atá ag teagmháil le trí sleasa an triantáin) bainte as lann triantánach a bhfuil na stuaiceanna A , B agus C uirthi. Is é D lárphointe an inchiortail. Is iad comhordanáidí na bpointí ná $A(0, 0)$, $B(0, 27)$, $C(36, 0)$ agus $D(9, 9)$.

Faigh comhordanáidí mheáchanlár na lainne atá fágtha.

7. Tá slat aonfhoirmeach $[AB]$, atá 4 m ar fad agus a bhfuil meáchan 80 N inti, ceangailte d'úrlár cothrománach le hinse mín ag foirceann A .

Tá foirceann amháin de théad neamhleasteach éadrom ceangailte de B agus tá foirceann eile na téide ceangailte de shiléáil chothrománach.

Déanann an téad uillinn 60° leis an tsiléáil agus déanann an tslat uillinn 30° leis an urlár, mar a thaispeántar sa léaráid.

Tá an tslat i gcothromaíocht.

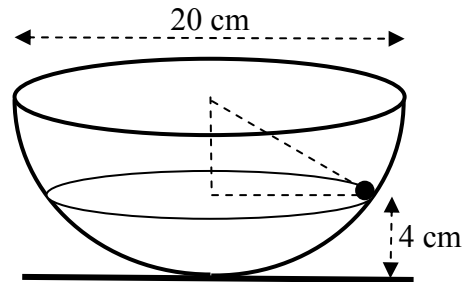
- (i) Taispeáin ar léaráid na fórsaí go léir atá ag gníomhú ar an tslat $[AB]$.
- (ii) Scríobh síos an dá chothromóid a thagann de bharr na bhfórsaí a réiteach go cothrománach agus go ceartingearach.
- (iii) Scríobh síos an chothromóid a thagann de bharr móimintí a thógáil thart ar an bpointe A .
- (iv) Faigh an teannas sa téad.
- (v) Faigh méid an fhrithghníomhaithe ag an inse, A .

8. (a) Déanann cáithnín ciorcal cothrománach, de gha 2 m, ar treoluas uilleach aonfhoirmeach ω raidian an soicind.
Is é a luas ná 6 m s^{-1} agus a mhais ná 4 kg.

Faigh (i) luach ω
(ii) an fórsa láraimsitheach ar an gcáithnín.

- (b) Tá babhla leathsféarach, de thrastomhas 20 cm, greamaithe de dhromchla cothrománach.

Déanann cáithnín mín, de mhais 1 kg, ciorcal cothrománach de gha r cm ar dhromchla mín inmheánach an bhabhla.

Tá plána na gluaisne ciorcláí 4 cm taobh thuas den dhromchla cothrománach.

Faigh (i) luach r
(ii) fórsa an fhrithghníomhaithe idir an cáithnín agus dhromchla an bhabhla
(iii) treoluas uilleach an cháithnín.

9. (a) Luaigh Prionsabal Airciméidias.

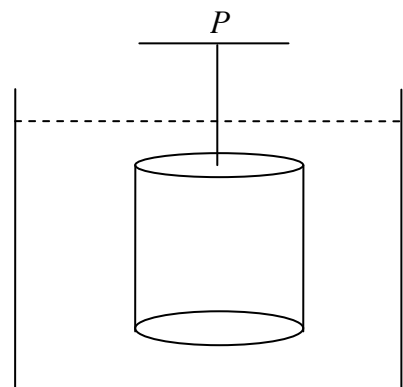
Tá meáchan 26 N i bpiosa soladach miotail.
Nuair a thumtar go hiomlán in uisce é, meánn an miotal 21 N.

Faigh (i) toirt an mhiotail
(ii) dlús coibhneasta an mhiotail.

- (b) Tá bonn de gha 8 cm ag dronsorcóir ciorclach soladach agus tá sé 18 cm ar airde.

Is é dlús coibhneasta an tsorcóra ná 3 agus tá sé tumtha go hiomlán in umar leachta de dhlús coibhneasta 0.9.

Coimeádtar an sorcóir ar fos le téad cheartingearach, dhoshínte, éadrom atá ceangailte de phointe fosaithe P . Tá dhromchla uachtarach an tsorcóra cothrománach.

Faigh an teannas sa téad.

[Dlús an uisce = 1000 kg m^{-3}]

Leathanach Bán

Leathanach Bán